

Het Raadhuis

Op een oud stadhuis kan Schagen niet bogen. 'Het Raadhuis van Schagen plagt op het "Marktveld te staan"¹. Een raadhuis in de betekenis van een huis of gebouw, waarin de gemeenteraad vergaderde, kende Schagen vóór 1731 niet. Door gebrek aan ruimte in het zgn. raadhuis, vergaderde de vroedschap steeds op het koor van de kerk, terwijl het ook te klein was voor het uitoefenen van de gemeentelijke dienst. In de vergadering der vroedschap van 9 januari 1731² werd besloten het huis, afkomstig van A. van den Heuvel en Maartje Pieters, dat in de veiling zou worden gebracht, te kopen, ten einde dit als raadhuis in te richten. Aan het oude 'raadhuis' zouden zovele noodzakelijke reparaties moeten gebeuren, die zulke grote kosten zouden vergen, terwijl het bovendien te klein was, dat dit onverantwoord was. Het bewuste huis werd op de betreffende veiling gekocht voor f 760. Het kopen van dit huis kon de vroedschap zonder toestemming van de heer van Schagen doen, doch voor het in gebruik nemen daarvan als raadhuis, waarin evenals in het oude raadhuis de vierschaar zou rechtspreken, was de goedkeuring door de heer noodzakelijk. Here Willem de bastaard had nl. op de laatste dag van augustus 1427 aan de 'goede luyden' van Schagen een handvest gegeven, waarin o.a. vermeld stond: 'Ende men sal dat recht en die vierschaar daar houden op thien "roeden nae den kerckhove' en daar 'in tegendeel dit gekoghte huys niet nader aen "den kerckhove staet, als dat de westerse hoeck van 't huys netto daar af is thien roeden, "alle 't welcke wel geen wesentlijck ondersceyt en maect' zou de vroedschap 'oodmoedigh de overbrengginge of verlegginge van de plaetse der vierschaar in 't nieuw "gekoghte huys' moeten verzoeken. Aan de heer van Schagen, Francois Paul Emil, echtgenoot van Isabelle van Beieren van Scagen, vrouwe van Schagen, werd een rekest gezonden. Burgemeesters en regeerders van Schagen gaven in het verzoekschrift bovendien te kennen, dat het raadhuis te Schagen, gebouwd aan het kerkhof, reeds lang in staat van verval was; zeer zwak, bouwvallig en verouderd, 'tot soo verre dat sulcs van "boven en onderen, bij regen seer doorleckende is en bovendien, dat in cas van storm "het door schuddinge, niet als met gevaar is te gebruijcken'. De heer gaf zonder meer zijn toestemming, door zoals in de notulen der voedschapsvergadering van 3 juli 1731 vermeld stond, 'in den hoofde' te plaatsen 'in margine... gesien den inhoud deeser "requeste, hebben deselve geapprobeert, actum Warfusée den 12 mey 1731' getekend graaf van Oultremont Warfusée. De vroedschap beraadde zich in de genoemde vergadering over de vraag, of zij zou kunnen berusten in deze 'uytslag op 't request'. Men besloot hierin te berusten, omdat de heer van Schagen akkoord was gegaan met de gehele inhoud van het rekest. Tevens werd in de genoemde vergadering besloten het oude raadhuis te doen slopen. Bij de koop van het perceel, dat vanaf 1731 als raadhuis zou dienst doen, werd de fout gemaakt, dit perceel niet op naam te zetten van de gemeente Schagen, doch op naam van de Polder Schagen. De betaling heeft waarschijnlijk plaatsgehad uit de kas van de polder, die ook door de 'penningmeester' der gemeente Schagen werd bijgehouden. De kosten van verbouwing tot raadhuis zijn denkkelijk ook uit de kas van de polder betaald. De gemeente Schagen had vanaf 1731 tot 1810 voor het gebruik van dit raadhuis geen huur betaald. Eerst in 1810, toen de polder Schagen zelfstandig was geworden, moest huur betaald worden¹. De gemeente Schagen heeft dit raadhuis meer dan 200 jaar in gebruik gehad. In 1959 werd het, gelijk met een huis, dat de gemeente inmiddels gekocht had, gesloopt. Op dezelfde plek is een prachtig stadhuis, onder leiding van architect C. Keesman, gebouwd. (zie foto²)